

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci navrhovatele: **M. M.**, zast. advokátem Mgr. Davidem Záhumenským, se sídlem AK tř. Kpt. Jaroše 1922/3, Brno, proti odpůrci: **Ministerstvo zdravotnictví**, se sídlem Palackého náměstí 375/4, Praha 2, o návrhu navrhovatele na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 3 Ao 4/2021 - návrhu na určení nicotnosti nebo zrušení opatření obecné povahy odpůrce ze dne 4. 5. 2021, č. j. MZDR 15757/2020 – 50/MIN/KAN,

t a k t o :

- I. Návrh **s e z a m í t á**.
- II. Navrhovatel **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Navrhovatel podal dne 4. 5. 2021 návrh na určení nicotnosti nebo zrušení opatření odpůrce ve věci výše uvedené. Poukazuje na to, že argumentace, kterou v návrhu uplatnil, je obdobná, jako tomu bylo ve věci, o níž již bylo NSS rozhodnuto pod č. j. 7 Ao 6/2021 - 112, není tedy pro soudce obtížné o podaném návrhu rozhodnout. Tvrdí, s odkazem na internetové stránky, že není respektován příslib, který učinil předseda NSS JUDr. Mazanec dne 27. 2. 2021 v souvislosti s pandemickým zákonem, kdy prohlásil, že je důležité, aby bylo rozhodováno v řádu jednotek týdnů i za cenu, že ostatní agenda bude muset být odsunuta. Odkazuje rovněž na komentář k § 101d soudního řádu správního (Wolters Kluwer in ASPI), dle kterého má být o návrhu na zrušení opatření obecné povahy rozhodnuto do 90 dnů. Namítá, že tato lhůta již uplynula, v řízení jsou nedůvodné průtahy a navrhuje, aby byla 3. senátu určena lhůta 10 dnů k projednání a rozhodnutí ve věci samé.

[2] Návrh byl v souladu s § 174a odst. 3 zákona o soudech a soudcích postoupen k vyjádření předsedovi ve věci rozhodujícího senátu. Ten především poukázal na to, že podaný návrh na určení lhůty je obsahově totožný se stížností, kterou navrhovatel adresoval k rukám předsedy soudu dne 21. 7. 2021. K věci samé uvádí, že mimořádné opatření v dané věci bylo vydáno dle § 69 odst. 1 písm. i) a odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a vztahuje se na ně tudíž, mimo jiných, i § 13 zákona č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění Covid 19 („pandemický zákon“); toto ustanovení ukládá Nejvyššímu správnímu soudu projednat a rozhodnout uvedené věci přednostně, tedy v obecném

přednostním režimu ve smyslu § 56 odst. 3 s. ř. s. Podotkl dále, že na přezkum se v dané věci vztahuje § 13 odst. 3 pandemického zákona, který představuje *lex specialis* k § 101d odst. 2 s. ř. s.; v tomto smyslu byl navrhovatel ostatně již informován odpovědí předsedy soudu ze dne 5. 8. 2021.

[3] Předseda senátu s odkazem na postup senátu dle § 56 odst. 1 s. ř. s. dále uvedl, že v současné době, jakožto soudce zpravodaj, projednává přednostní věci předcházející věci navrhovatele; konkr. věci mezinárodní ochrany s datem nápadu 22. 6. 2020, 15. 7. 2020 a 28. 7. 2020 a následujících 15 dalších věcí, které podléhají přednostnímu režimu; dále uvedl, že neshledal důvod pro přednostní zacházení s podaným návrhem ještě v rámci přednostních věcí, neboť napadené opatření bylo účinné jen v době od 4. 5. 2021 do 8. 6. 2021; bylo zrušeno mimořádným opatřením odpůrce ze dne 7. 6. 2021 č. j. MZDR 15757/2020-53/MIN/KAN, v současné době tedy do práv adresátů nijak nezasahuje a věcně jde jen o „deklaraci nezákonnosti“ opatření ve smyslu § 13 odst. 4 pandemického zákona. Taková povaha zcela jistě neodůvodňuje přednost návrhu před „živými“ spisy rozhodovanými rovněž v přednostním režimu. S ohledem na uvedené nepovažuje předseda 3. senátu návrh za důvodný.

[4] Nejvyšší správní soud z předloženého soudního spisu sp. zn. 3 Ao 4/2021 ověřil následující skutečnosti. Navrhovatel podal návrh čítající 47 stran k Nejvyššímu správnímu soudu dne 4. 5. 2021; současně s podáním návrhu nesplnil poplatkovou povinnost, proto byl usnesením ze dne 6. 5. 2021, č. j. 3 Ao 4/2021 - 38 vyzván k zaplacení soudního poplatku; ten uhradil dne 10. 5. 2021. Dne 7. 5. 2021 byly navrhovateli, jakož i odpůrci a osobám zúčastněným na řízení zaslány informace o řízení; dne 14. 5. 2021 bylo navrhovateli zasláno oznámení o uplatnění práva osoby zúčastněné na řízení k vyjádření, dne 24. 5. 2021 bylo soudu doručeno vyjádření odpůrce k vyjádření osoby zúčastněné na řízení a k návrhu na zrušení opatření; dne 6. 6. 2021 zaslal navrhovatel soudu doplnění 63 příloh k návrhu, dne 8. 6. 2021 navrhovatel doplnil přílohy a změnil petit návrhu.

[5] Dne 21. 7. 2021 zaslal navrhovatel stížnost na průtahy řízení, kterou adresoval předsedovi Nejvyššího správního soudu; dne 5. 8. 2021 mu bylo písemně sděleno, že po prověření postupu v řízení ve věci nebyly shledány průtahy, věc je vyřizována v režimu dle § 56 odst. 3 s. ř. s.; nevymyká se ani průběhu jiných dosud neskončených věcí týkajících se návrhu na zrušení mimořádných opatření; bylo rovněž konstatováno, že s ohledem na zrušení přezkoumávaného opatření zde neexistuje ani nebezpečí z prodlení či jiného vážného poškození zájmů navrhovatele.

[6] Dne 7. 9. 2021 navrhovatel opět učinil podání, kterým žádá o urychlené rozhodnutí ve věci, v němž opětovně poukazuje na lhůtu 90 dnů k vyřízení, a dále poukazuje zejména na potřebu rozhodnutí ve vztahu k uplatnění nároku na náhradu nemajetkové újmy dle zákona č. 82/1989 Sb.; tím ospravedlňuje svůj právní zájem na tom, aby bylo rozhodnuto ve věci co nejdříve. Dne 7. 11. 2021 podal následně navrhovatel návrh na určení lhůty.

[7] Návrh není důvodný.

[8] Řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, upravené v § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, představuje promítnutí zásad spravedlivého procesu z hlediska naplnění práva účastníka nebo jiné strany řízení na projednání jeho věci bez zbytečných průtahů, zakotveného zejména v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

pokračování

[9] Nejvyšší správní soud již několikrát ve své judikatuře konstatoval, že průtahy v řízení znamenají, že v soudním procesu dochází k neodůvodněně pomalému vyřizování věci napadlé příslušnému soudu či dokonce ke vzniku excesivního stavu, kdy dochází k nečinnosti soudu.

[10] Nejvyšší správní soud v projednávané věci dospěl k závěru, že třetí senát nebyl v případě navrhovatele nečinný. Jak vyplývá z předloženého soudního spisu, věci se bezprostředně po jejím obdržení řádně zabýval a činil postupně v přiměřené době všechny nezbytné procesní úkony, jejichž vykonání je ve věci zapotřebí tak, aby věc mohl projednat a rozhodnout.

[11] Podle § 56 s. ř. s. soud projednává a rozhoduje věci v pořadí, v jakém mu napadly; přednostně projednává návrhy na osvobození od soudních poplatků a návrhy na ustanovení zástupce (odst. 2), projednává a rozhoduje přednostně též žaloby proti nečinnosti správního orgánu a žaloby proti nezákonnému zásahu, pokynu nebo donucení správního orgánu, návrhy a žaloby ve věcech mezinárodní ochrany, rozhodnutí o správním vyhoštění, rozhodnutí o povinnosti opustit území, rozhodnutí o zajištění cizince, rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění cizince, jakož i jiných rozhodnutí, jejichž důsledkem je omezení osobní svobody cizince, rozhodnutí o ukončení zvláštní ochrany a pomoci svědkům a dalším osobám v souvislosti s trestním řízením, jakož i další věci, stanoví-li tak zvláštní zákon (odst. 3). I v rámci přednostního režimu je třeba věci projednávat v pořadí, v jakém soudu napadly.

[12] V případě navrhovatele se jedná o věc spadající do přednostního režimu na základě § 56 s. ř. s. *per* § 13 odst. 3 pandemického zákona, dle kterého: „*je-li návrh zjevně neopodstatněný, soud jej mimo ústní jednání bez přítomnosti účastníků usnesením odmítne. Pokud soud nepostupuje podle věty první, návrh se projednává přednostně.*“ (zdůrazněno NSS).

[13] Navrhovateli nelze přisvědčit, pokud má za to, že se na přezkum v dané věci vztahuje § 101d odst. 2 s. ř. s., neboť § 13 odst. 3 pandemického zákona představuje k tomuto obecnému ustanovení *lex specialis*. Pokud by tomu tak nebylo, bylo by uvedené ustanovení obsoletní, což zákonodárce zajisté nezamýšlel. Měla - li by platit lhůta stanovená obecně pro opatření obecné povahy v § 101d odst. 2 s. ř. s., jak tvrdí navrhovatel, bylo by zcela nadbytečné, aby v § 13 odst. 3 pandemického zákona bylo výslovně stanoveno přednostní projednání věci a to ještě v návaznosti na vyhodnocení opodstatněnosti návrhu (viz § 13 odst. 3 věta první). Naopak je zřejmé, že přednostní procesní režim (bez určení lhůty či odkazu na obecné ustanovení týkající se přezkumu opatření obecné povahy dle § 101a a násl. s. ř. s.) na opatření obecné povahy dle pandemického zákona zvolil zákonodárce záměrně, především s ohledem na zvláštní charakter mimořádných opatření vydávaných Ministerstvem zdravotnictví a též s přihlédnutím k výjimečné kompetenční úpravě, jež svěřuje přezkum těchto opatření přímo Nejvyššímu správnímu soudu. Aplikace § 101d odst. 3 s. ř. s. je proto v případě věci navrhovatele nepřijatelná.

[14] Při zhodnocení hledisek uvedených v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že návrh na určení lhůty není důvodný. Bral v potaz především „aktuální“ význam věci *in meritum* pro navrhovatele. Urychleného vydání rozhodnutí se navrhovatel domáhá výlučně z důvodu následného uplatnění možné náhrady nemajetkové újmy; ve věci nehrozí nebezpečí z prodlení či jiný nevratný zásah do sféry veřejných subjektivních práv navrhovatele či jiných osob. Není zde dle přesvědčení Nejvyššího správního soudu dán žádný relevantní důvod, či obecný zdůvodnitelný zájem na předřazení věci navrhovatele v rámci věci v přednostním režimu, které věci navrhovatele předcházejí.

[15] Soudní řád správní respektuje objektivní realitu v českém soudnictví, kdy rozhodující soudci či senáty mají v jednom okamžiku vícero běžících řízení, některá z nich již připravená k projednání a postupně v nich vydávají rozhodnutí, přičemž ostatní věci na rozhodnutí „čekají“.

To samo o sobě není zapovězeno z hlediska požadavků spravedlivého procesu, které obecně nevynucují vydání rozhodnutí ihned, jak je to možné, ale pouze brání tomu, aby doba řízení nebyla nepřiměřeně dlouhá. Podstatné zde je, aby řízení nebylo v tomto stavu udržováno po nepřiměřenou dobu.

[16] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že dobu, po kterou se navrhovateli nedostalo dosud rozhodnutí, nelze z hlediska čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod považovat za nepřiměřenou, vyžadující ingerenci ve smyslu § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích. Lze poukázat též na stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010, č. 58/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, vztahujícího se k odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci nesprávným úředním postupem v případě nevydání rozhodnutí v přiměřené lhůtě. Nejvyšší soud zde v části VI. stanoviska zmínil, že jakékoli řízení vždy nějakou dobu trvá, a dále na vysokém stupni obecnosti uvedl, že za přiměřenou délku řízení Nejvyšší soud považuje ještě 24 měsíců (nikoli však již delší). Byť se Nejvyšší správní soud do značné míry brání naznačené paušalizaci a zdůrazňuje nutnost zohledňování všech okolností posuzovaného případu, tedy i toho, že se v daném případě jedná o věc ze zákona přednostní, tudíž je namístě za přiměřenou považovat délku řízení nepoměrně kratší, dospěl k závěru, že řízení ve věci navrhovatele vedené pod sp. zn. 3 Ao 4/2021 nedosáhlo délky, kterou by bylo možné označit za již nepřiměřenou.

[17] Podle § 174a odst. 7 zákona o soudech a soudcích, pokud soud, vůči němuž návrh na určení lhůty směřuje, procesní úkon, u kterého jsou v návrhu namítány průtahy v řízení, učinil, příslušný soud návrh zamítne; stejně tak postupuje, dospěje-li k závěru, že k průtahům v řízení nedochází. Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedený postup ve věci sp. zn. 3 Ao 4/2021 neshledal návrh důvodný, proto jej zamítl.

[18] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, dle kterého hradí náklady řízení o něm stát jen tehdy, je-li návrh uznán jako oprávněný. K tomu v projednávané věci nedošlo, proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že navrhovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. listopadu 2021

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu